

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 12.5.2014.
SWD(2014) 150 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par iekārtām, kurās izmanto gāzveida kurināmo

{COM(2014) 258 final}

{SWD(2014) 151 final}

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par iekārtām, kurās izmanto gāzveida kurināmo

1. PROBLĒMAS IZKLĀSTS

Neraugoties uz Gāzes iekārtu Direktīvas 2009/142/EK (GID) sekmīgo darbību, valda plaša vienprātība par to, ka tai nepieciešami vairāki uzlabojumi. Šāds viedoklis bija arī vairumam respondentu, kuri piedalījās sabiedriskajā apspriešanā (2011.–2012. gadā).

Gan sabiedriskajā apspriešanā, gan ietekmes novērtējuma pētījumā (2012. gads) liela uzmanība tika pievērsta tam, lai noteiktu, kādas ir faktiskās potenciālās problēmas un to iemesli. Visu pieejamo datu padziļinātā analīze un ierosinātie grozījumi liecināja, ka nav nekā tāda, kā dēļ drošības iemeslu dēļ būtu jāpaplašina darbības joma. Kas attiecas uz iekšējā tirgus darbību, netika konstatētas nekādas īpašas problēmas, kas būtu saistītas ar šķēršļiem tirdzniecībai. Tāpēc nebija nekāda pamatojuma darbības jomā iekļaut jaunus izstrādājumus.

Uzlabojumi nav saistīti ar ievērojamiem grozījumiem. Tiesiskais regulējums nemainās, un izmaiņām visticamāk būs maza vai nekāda ietekme. Tomēr ir jārisina šādi jautājumi.

1. jautājums. GID pielāgošana Jaunā tiesiskā regulējuma (JTR) Lēmumam Nr. 768/2008/EK

Daudzas no JTR konstatētajām vispārīgajām problēmām ir novērotas arī GID īstenošanas kontekstā, piemēram, atšķirības starp pilnvaroto iestāžu sniegto pakalpojumu kvalitāti un to vērtēšanas un uzraudzības paņēmieniem. Tiesiskais regulējums ir arī sarežģīts un nekonsekvents.

Ietekmes novērtējuma ziņojumā par JTR pielāgošanas tiesību aktu kopumu jau padziļināti ir izpētīti dažādie varianti, lai izpildītu JTR lēmumu. Tā kā varianti un to ietekme ir tieši tāda pati GID, GID ietekmes novērtējuma ziņojumā šie aspekti nav pētīti.

2. jautājums. 105°C temperatūras ierobežojuma svīturošana no jomas definīcijas

Šis ierobežojums sākotnēji tika ieviests, jo laikā, kad tika pieņemta GID, uz attiecīgo ražojumu radīto apdraudējumu saistībā ar spiedienu vairumā dalībvalstu bija spēkā valsts tiesību akti. Patlaban uz šiem apdraudējumiem attiecas ES saskaņošanas tiesību akti. Tas nozīmē, ka vairs nepastāv risks, ka varētu rasties konflikti ar valstu tiesību aktiem, tāpēc tiek uzskatīts, ka šāds ierobežojums vairs nav lietderīgs.

3. jautājums. Patlaban neiekļautu definīciju iekļaušana

Pašreizējais jomas definīcijas formulējums nav precīzs un ir radījis nepieciešamību pēc interpretācijas. Tas tāpēc, ka joma ir definēta, norādot ražojumu lietojuma uzskaitījumu, bet nav dotas lietojumu definīcijas. Līdz šim ir pieliktas lielas pūles jomas interpretēšanai, tomēr tas nesniedz nepieciešamo tiesisko noteiktību un stabilitāti, ko vēlas ieinteresētās personas.

4. jautājums. Nepiemērots ziņojumu par gāzes tiptiem un attiecīgajiem to piegādes spiedieniem saturs

Uz gāzu tiptiem un attiecīgajiem to piegādes spiedieniem neattiecas harmonizācija GID satvarā. Lai nodrošinātu šo ar drošību un veikspēju saistīto datu pieejamību, 2. panta 2. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāziņo par to teritorijā izmantoto gāzu tiptiem un to attiecīgajiem piegādes spiedieniem.

Patlaban sniegtā informācija par gāzes piegādes nosacījumiem ir nepietiekama.

Tā kā GID nav ne noteikts, par kādiem parametriem būtu jāinformē, ne arī harmonizēts ziņojumu formāts, ir nepieciešams noteikt šādus parametrus, kā arī kopēju ziņošanas veidlapu, lai nodrošinātu informācijas noderīgumu un salīdzināmību. Tas ļautu arī nodrošināt, ka ar GID tiktu pienācīgi risināts biogāzes izmantošanas pieaugums.

5. jautājums. Saistības starp GID un ES tiesību aktu par energoefektivitāti precizēšana

Pamatprasība Nr. 3.5., kas attiecas uz "racionālu enerģijas izmantošanu", ir ļoti vispārēja, bet Ekodizaina direktīvas prasības un tās īstenošanas pasākumi ir ļoti detalizēti. Arī GID izmantotā terminoloģija ir novecojusi, un tā ir jāpielāgo modernajai terminoloģijai, kas tiek izmantota nesen pieņemtos ES tiesību aktos par energoefektivitāti.

Tā kā ES energoefektivitātes tiesību akti strauji attīstās un tiks ieviesti jauni īstenošanas pasākumi saskaņā ar Ekodizaina direktīvu, kas attieksies uz aizvien plašāku gāzes iekārtu klāstu, ir nepieciešams precizēt 3.5. pamatprasības piemērošanu gadījumos, kad ir konkrētāki tiesību akti.

6. jautājums. GID noteikumu nepārprotamība

Saistībā ar GID noteikumiem nav konstatētas nekādas citas problēmas. Ir pierādījies arī, ka pamatprasības labi aptver ar gāzi saistītos riskus, ko var radīt iekārtas un armatūra.

Ir vairākas plašākas drošības problēmas, jo īpaši saistībā ar CO, kas ir galvenais nāves cēlonis saistībā ar gāzes iekārtām. Tomēr, šķiet, ka šie jautājumi, proti, uzstādīšanas defekti, tehniskās apkopes neveikšana un iekārtu nepareiza izmantošana, neietilpst GID jomā.

GID patlaban nav noteikti vispārīgie konstrukcijas principi, kas jāizmanto, lai panāktu, ka iekārtas un armatūra ir droša. Lai gan tiek uzskatīts, ka šie principi jau ir iekļauti patlaban spēkā esošajās pamatprasībās, būtu labāk tos iekļaut juridiskā tekstā, lai novērstu to, ka bezatbildīgas personas izmanto, piemēram, tikai brīdinājumus, nevis projektē būtībā drošus ražojumus. Drošības integrēšanas principu ieviešana veicinātu arī tirgus uzraudzību.

Nepieciešamība pēc publiskās intervences

Šajā jomā ES darbības pamatā ir LESD 114. pants. Aspektus, kas tiek risināti šajā kontekstā, jau regulē GID. Tomēr minētais tiesību akts efektīvi nerisina konstatētos problēmjautājumus. Veiktais pētījums un secinājumi par izpētītajiem variantiem ļauj secināt, ka minētie jautājumi paliks atrisināti, ja direktīva netiks pārskatīta.

2. SUBSIDIARITĀTES ANALĪZE

Lai iekšējais tirgus darbotos pienācīgi un efektīvi, ir vajadzīgi kopīgi noteikumi par gāzes iekārtām saistībā ar gāzes izmantošanas radītajiem apdraudējumiem veselībai un drošībai un saistībā ar to energoefektivitāti.

Lai nepieļautu rīcību valstu līmenī, kas rada šķēršļus iekārtu brīvai aprītei, visi grozījumi, kas attiecas uz jomu, procedūrām vai prasībām, ir jāveic ES līmenī. Tas uzlabotu arī tiesisko

noteiktību, palīdzētu ražotājiem samazināt izmaksas un nodrošinātu kopīgu Eiropas sistēmu iekārtu un armatūras laišana tirgū.

Subsidiaritātes princips attiecas arī uz jaunajiem noteikumiem, kas izriet no pielāgošanas JTR lēmumam. Pieredze rāda, ka valstu līmenī veikti pasākumi ir noveduši pie atšķirīgām pieejām ES, tādējādi neveicinot iekšējā tirgus mērķu sasniegšanu.

Ar saskaņotu rīcību ES līmenī iespējams arī daudz labāk sasniegt izvirzītos mērķus, un tā jo īpaši padarīs efektīvāku tirgus uzraudzību.

3. MĒRĶI

Šīs iniciatīvas mērķi ir apkopoti 1. tabulā.

1. tabula. Politikas mērķi – vispārīgie, konkrētie un darbības

VISPĀRĪGIE	KONKRĒTIE	DARBĪBAS
Labāk aizsargāt gāzes iekārtu un armatūras lietotāju veselību un drošību, kā arī nodrošināt atbilstošu veiktspēju	Nodrošināt, ka, pamatojoties uz regulējuma nosacījumiem, ir pieejami atbilstoši drošības un veiktspējas dati	Precizēt informācijas, ko sniedz par dalībvalstīs izmantoto gāzu tipiem un attiecīgajiem piegādes spiedieniem, saturu
	Nodrošināt prasību nepārprotamību	Precizēt noteikumus
Uzlabot vienlīdzīgas konkurences apstākļus nozares uzņēmējiem	Nodrošināt tiesisko noteiktību attiecībā uz konkrētāku ES tiesību aktu piemērošanu	Ieviest jaunu vispārīgu pantu par konkrētākiem ES tiesību aktiem
		Precizēt 3.5. pamatprasību par enerģijas racionālu izmantošanu
Vienkāršot Eiropas regulatīvo vidi gāzes iekārtu un armatūras jomā	Nodrošināt, ka tiesību akti ir atjaunināti	Svītrot novecojušo izņēmumu, kas attiecas uz iekārtām, kurās ūdens normāla temperatūra pārsniedz 105°C
	Nodrošināt jomas nepārprotamību	Precizēt jomu, iekļaujot jomai specifiskas definīcijas

4. POLITIKAS VARIANTI

Ir apsvērti trīs dažādi politikas varianti, proti:

- (a) "nedarīt neko" – kā pamatvariants;
- (b) "ieteikumu" variants (ar likumdošanu nesaistīta alternatīva, proti, interpretācijas sniegšana); un
- (c) "likumdošanas pasākuma" variants (tiesību akta grozīšana).

Minēto politikas variantu ietekmes analīze tika veikta atsevišķi katrai no konstatētajām jomām, kurās nepieciešami uzlabojumi. Vispirms visiem katras problēmas politikas variantiem atsevišķi tika veikta kvalitatīva analīze. Pēc tam tika padziļināti analizēti visu variantu sociālā un ekonomiskā ietekme.

5. IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Tie ietekmes veidi, kuri uzskatāmi par visciešāk saistītiem ar pārskatīšanu, ir iekļauti 2. tabulā.

2. tabula. Ietekmes veidi, kas visciešāk saistīti ar GID pārskatīšanu.

Ietekmes svarīguma iepriekšēja aplēse	
Ietekmes veids	Svarīgums?
<i>Ekonomiskā ietekme</i>	
Iekšējā tirgus darbība un konkurence	Svarīga
Konkurētspēja, tirdzniecība un ieguldījumu plūsmas	Iespējami svarīga
Darbības izmaksas un darbūmdarbības veikšana/MVU	Svarīga
Administratīvais slogs uzņēmumiem	Svarīga
Publiskā sektora iestādes	Svarīga
Inovācija un pētniecība	Iespējami svarīga
Patērētāji un mājsaimniecības	Svarīga
Trešās valstis un starptautiskās attiecības	Iespējami svarīga
<i>Sociālā ietekme</i>	
Nodarbinātība un darba tirgus	Iespējami svarīga
Ar nodarbinātības kvalitāti saistītie standarti un tiesības	Iespējami svarīga
Sabiedrības veselības aizsardzība un drošība	Svarīga

Tā kā jomas modificēšana nav attaisnojama, GID tiesiskais regulējums paliks nemainīgs. Tāpēc arī uzņēmēji un citas ieinteresētās personas, uz kuru tā attiecas, paliks tie paši, kas pašlaik, un ierosinātie grozījumi drīzāk ir rīcība, lai padarītu jomu, pamatprasības un citus noteikumus izprotamākus un precizētu tos.

Tā kā nav nekādu īpašu konkrētu problēmu, kuras jārisina, tas nozīmē, ka ierosinātajām modifikācijām nav ievērojamas ekonomiskās un sociālās ietekmes un ietekmes uz vidi, izņemot precizējumu nelielo ietekmi, kuri tomēr ievērojami veicinās GID piemērošanu. Tādējādi nav iespējams iegūt kvantitatīvus datus par konkrētu ietekmju apjomu. Tāpēc attiecībā uz paredzamajiem nelielajiem ieguvumiem rīcība ir bijusi proporcionāla, un ir veikts kvalitatīvs novērtējums, kas ļauj izraudzīties vēlamo variantu. Piemēram, ir iespējams novērtēt, vai ierosinātie grozījumi pozitīvi ietekmēs drošību un vai kāda varianta radītā ietekme nodrošina stabilu konstatētas problēmas risinājumu.

Cik iespējams, tika novērtēts, vai ierosināto grozījumu īstenošana radīs izmaksas ražotājiem un iestādēm. Tomēr jāatzīmē, ka naudas izteiksmē ietekmi nav bijis iespējams noteikt, jo ierosinātie grozījumi praksē nemaina tiesisko regulējumu.

Sociālo ietekmi veido uzlabojumi gāzes iekārtu uzstādītāju un lietotāju veselības aizsardzības un drošības jomā. Turklāt juridiskās noteiktības uzlabojumam un tādu datu pieejamībai, kas nepieciešami, lai nodrošinātu ražojumu drošumu un energoefektivitāti, var būt arī neliela pozitīva ietekme uz nodarbinātību un tāda mērķa sasniegšanu kā stratēģijā "Eiropa 2020" paredzētā energoefektivitātes paaugstināšana par 20 %.

Kopsavilkums par galveno ietekmju veidiem un to apjomu ir iekļauts 3. tabulā.

3. tabula. GID pārskatīšanas radītā svarīgākā ietekme

<i>Izraudzīto apakšvariantu ietekme</i>		<i>2. jautājums</i>	<i>3. jautājums</i>	<i>4. jautājums</i>	<i>5. jautājums</i>	<i>6. jautājums</i>
<i>Sociālā ietekme</i>		<i>Ietekmes nav, izņemot to, ka tiek nodrošināts to ražojumu drošums, kuros normāla ūdens temperatūra ir virs 105°C</i>	<i>Nedaudz mazinās neatbilstīgu ražojumu daudzums</i>	<i>Uzlabojas lietotāju un uzstādītāju drošības aizsardzība</i>	<i>Tiek veicināta stratēģijas "Eiropa 2020" mērķa sasniegšana, samazinās neatbilstīgu ražojumu daudzums</i>	<i>Uzlabojas lietotāju drošība aizsardzība, mazinās neatbilstīgu ražojumu daudzums</i>
<i>Ekonomiskā ietekme</i>	<i>Ietekme uz izmaksām konkurēt spēju</i>	<i>Nav</i>	<i>Jomas precizēšana atvieglo interpretāciju</i>	<i>Ietaupījumi, pateicoties tehniskajai un juridiskajai noteiktībai</i>	<i>Ietaupījumi, pateicoties tehniskajai un juridiskajai noteiktībai</i>	<i>Skaidrāka juridiskā situācija, vienkāršāka tirgus uzraudzība</i>
	<i>Ietekme uz inovācijas spēju</i>	<i>Nav</i>	<i>Nav</i>	<i>Lielāka gatavība ieguldīt ražojumu izstrādē, vieglāka piekļuve tirgum</i>	<i>Veicināta ražojumu izstrāde</i>	<i>Nav</i>
	<i>Ietekme uz starptautisko konkurēt spēju</i>	<i>Nav</i>	<i>Nav</i>	<i>Nav</i>	<i>Modernākas konstrukcijas uzlabo starptautisko konkurenci</i>	<i>Nav</i>
	<i>Ietekme uz MVU</i>	<i>Nav</i>	<i>Nav</i>	<i>Nav</i>	<i>Nav</i>	<i>Nav</i>

6. VARIANTU SALĪDZINĀJUMS

Pamatojoties uz variantu padziļinātas novērtēšanas rezultātiem, tika veikta salīdzināšana, lai noskaidrotu, kuri varianti nodrošinātu neto ieguvumus. Pēc tam salīdzinājumu rezultāti ietekmes tika apkopoti vienā salīdzinājuma tabulā, lai varētu uzskatāmi aplūkot ieguvumus un izraudzīties vēlamos variantus (4. tabula). Variantu vērtējumam izmantotie kritēriji ietvēra varianta iedarbīgumu, efektivitāti un konsekvenci.

4. tabula. Politikas variantu salīdzinājums

	Efektivitāte	Iedarbīgums Izmaksas Ieguvumi		Konsekvence (vai variants veicina labāku regulējumu un Vienotā tirgus akta darbību)
Joma – ietvertie ražojumi				
a) Nedarīt neko	0	0	0	0
b) Ar likumdošanu nesaistīti pasākumi	0 Konkrētais mērķis netiek sasniegts, jo saglabājas 105°C temperatūras ierobežojums, kas saglabā iespēju izvairīties no GID piemērošanas	- Izmaksas saistībā ar atlikušo interpretācijas nepieciešamību	0 Nav konstatēts	0 Bez izmaiņām, ieguvuma nav
c) Tiesību akts	++ Konkrētie mērķi tiek pilnībā sasniegti; veselības aizsardzības un drošības uzlabojumi; tiesiskās situācijas noteiktība	0 Ietekmes nav, bet teorētiski tiek radīti vienlīdzīgi konkurences nosacījumi ražotājiem	+ Tiesiskā noteiktība samazina administratīvo slogu un tādējādi arī izmaksas	++ Optimālas ietekmes variants; nepārprotama tiesiskā situācija
Nozarei specifiska terminoloģija un definīcijas				
a)	0	0	0	0
b)	+ Konkrētie mērķi tiek sasniegti daļēji, bet netiek panākta tiesiskā noteiktība; novatorisku ražojumu gadījumā no jauna radīsies nepieciešamība pēc interpretācijas	- Izmaksas saistībā ar interpretācijas, kas vēl nepieciešama atsevišķos gadījumos	+ Nedaudz mazinās neatbilstīgu ražojumu daudzums	+ Neliels ieguvums
c)	++ Konkrētie mērķi tiek pilnīgi sasniegti, jo tiek precizēta joma un pamatprasības; tiesiskās situācijas noteiktība	0 Nav nekādu īpašu izmaksu; precizēšana veicina īstenošanu, tādējādi radot ietaupījumus	++ Tiesiskā noteiktība samazina administratīvo slogu; samazinās neatbilstīgo ražojumu daudzums un tādējādi uzlabojas drošība	++ Optimālas ietekmes variants; tiek nodrošināta nepārprotama tiesiskā situācija
Ziņojums par gāzu tipiem un to attiecīgajiem piegādes spiedieniem				
a)	0	0	0	0
b)	- Konkrētie mērķi netiek sasniegti, jo vadlīniju izmantošanas rezultāts var būt paļaušanās uz ar drošību saistītiem datiem, neveicot kontrolpārbaudes, kas var nozīmēt nepietiekami drošu konstrukciju nonākšanu tirgū; nav garantijas par datu	- Izmaksas saistībā ar nepieciešamību bieži atjaunināt vadlīnijas, izmaksas saistībā ar grūtībām iegūt attiecīgus datus	- Netiek garantēta neatbilstīgu ražojumu daudzuma samazināšana, ieinteresētās personas var uzticēties sniegtajiem datiem, kas var izrādīties maldinoši	- Ieguvuma nav

	kvalitatīvi			
c)	++ Konkrētie mērķi tiek pilnībā sasniegti; tiek darīta pieejama attiecīga informācija par veselības aizsardzību, drošību un veiktspēju; tiesiskās situācijas noteiktība	++ Izmaksu ietaupījums, jo ir pieejami uzticami dati; administratīvā sloga mazināšanās; līdzekļi ražojumu atbilstības verificēšanai atvieglo piekļuvi tirgum	++ Neatbilstīgu ražojumu daudzuma mazināšanās; tiesiskā un tehniskā noteiktība samazina izmaksas; tiek veicināta ražojumu izstrāde	++ Optimālas ietekmes variants; tiek nodrošināta nepārprotama tiesiskā situācija
Enerģijas racionāla izmantošana				
a)	0	0	0	0
b)	+ Konkrētie mērķi tiek sasniegti daļēji, uzlabojas noteiktība attiecībā uz konkrētākiem tiesību aktiem, tomēr saglabājas grūtības noteikt, kuri noteikumi būtu jāpiemēro	- Izmaksas saistībā ar izstrādes vadlīnijām, izmaksas ražotājiem saistībā ar administratīvo slogu, lai noteiktu piemērojamos tiesību aktus	+ Vadlīnijas nedaudz atvieglotu tiesību aktu noteikšanu; neliels neatbilstīgo ražojumu daudzuma samazinājums	0 Neliels ieguvums; saglabājas neskaidrā tiesiskā situācija
c)	++ Konkrētie mērķi tiek pilnībā sasniegti, jo tiek panākta ES tiesību aktu konsekvence; tiek nodrošināta tiesiskā noteiktība	+ Tiek samazināts administratīvais slogs, tiek veicināta tiesību aktu noteikšana, tiek novērsta prasību pārklāšanās, kas ļauj gūt ietaupījumus	++ Neatbilstīgu ražojumu daudzuma samazināšana; precizēta tiesiskā situācija veicina jaunu ražojumu izstrādi	++ Optimālas ietekmes variants; dod ieguldījumu stratēģijā "Eiropa 2020" noteiktā energoefektivitātes mērķa sasniegšanā; uzlabojas ES tiesību aktu konsekvence
Prasības				
a)	0	0	0	0
b)	0 Tikai neliela ietekme, jo netika konstatēti nekādi pašreizējo prasību trūkumi	- Nelielas izmaksas saistībā ar vadlīniju izstrādi	+ Nedaudz mazinās neatbilstīgu ražojumu daudzums	+ Neliels ieguvums
c)	++ Konkrētie mērķi tiek pilnībā sasniegti, tiek nodrošināta tiesisko prasību noteiktība	+ Nav nekādu īpašu izmaksu, izņemot izmaksu ietaupījumus saistībā ar tirgus uzraudzību	+ Prasību uzlabota izprotamība mazina administratīvo slogu; tiek veicināta tirgus uzraudzība	+ Neliels ieguvums

7. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

Tiesību aktu efektivitātes uzraudzība un novērtēšana pamatosies uz informāciju, kas saņemta, izmantojot dažādus sadarbības mehānismus, piemēram, Gāzes iekārtu darba grupu un GID administratīvās sadarbības grupu.

Jo īpaši *GAD ADCO* grupā tiks apspriestas valstu tirgus uzraudzības programmas un to izpildes rezultāti, atklāto neatbilstīgo ražojumu daudzums, neatbilstību veidi u. c. dalībvalstis tiks aicinātas izmantot RAPEX sistēmu, ICSMS datubāzi, kā arī drošības klauzulas ziņošanas procedūru. Papildu informācija tiks gūta, izmantojot sadarbības mehānismus, kas paredzēti JTR Regulā 765/2008.

Lai uzraudzītu neatbilstīgu ražojumu samazināšanu, tiks izmantoti dažādi indikatori, kas pamatojas uz iestāžu sniegtu informāciju. Saskaņā ar savu "lietpratīga regulējuma" politiku Komisija izvērtēs Gāzes iekārtu regulu laikposmā no 5 līdz maksimāli 10 gadiem pēc regulas piemērošanas datuma.